

**Čís. 13357.**

**Bývalý manžel nemůže se domáhati náhrady majetkové škody na tom, kdo, dopustiv se cizoložství s bývalou manželkou žalobcovou, rozvrátil manželství, takže bylo nakonec rozloučeno.**

(Rozh. ze dne 9. března 1934, Rv I 1377/32.)

Žalobce domáhal se náhrady majetkové škody, kterou prý mu způsobil žalovaný tím, že, dopustiv se cizoložství s bývalou manželkou žalobcovou, rozvrátil jeho manželství, jež bylo nakonec rozloučeno. Žádal náhradu výloh, jež měl s nájmem a zařízením manželského bytu, dále náklady pro detektivní kancelář a útraty ve sporech manželských a ve sporu o dítě. Procesní soud první stolice neuznal žalobní nárok důvodem po právu. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

**Důvody:**

Právní následky cizoložství jsou stanoveny jednak v trestním právu v § 502 tr. zák. v hlavě třinácté, pojednávající o přečinech a přestupcích proti veřejné mravopochybnosti, jednak v právu občanském. V žádném z nich není stanoveno ručení za majetkové škody. Předpisy ony slouží ochraně zájmů rodinných a manželských, nikoli ochraně zájmů majetkových. Ručení za škody majetkové nelze tu dovozovati ze všeobecných předpisů § 1294 a násl. obč. zák., any takové majetkové zájmy nejsou předmětem ochrany v předpisech o cizoložství, nýbrž musilo by tu býti v zákoně o tom zvláštní ustanovení, jak je tomu v jiných podobných případech. Takového zvláštního předpisu o ručení za škodu materiální však v zákoně není. Podle toho nelze tedy cizoložství v právním smyslu uznati za příčinu majetkové škody a za právní důvod nároku na její náhradu, třebaže ve skutečnosti může cizoložství vésti i k majetkovým škodám nevinného manžela. Dovolatel neprávem se dovolává předpisu § 1330 obč. zák., kterého tu nelze použítí, jakož i § 126 ústavní listiny čís. 121/20, protože v něm nebylo nic změněno na zmíněných již předpisech práva trestního a občanského.

**Čís. 13358.**

**Bylo-li manželu již právoplatně povoleno prozatímní opatření odděleného bydliště, při čemž bylo manželce zároveň soudem nařízeno, by do čtrnácti dní pod exekucí vyklidila společný byt, nemůže se manželka, dokud trvá tento stav, domáhati se své strany znovu odděleného bydliště.**

Nárok manželky na zatímní výživné není vyloučen tím, že soud povolil manželu k jeho žádosti oddělené bydliště, nebylo-li osvědčeno, že jen manželka sama svým nepřístojným chováním znemožnila manželské spolužití, zejména, je-li osvědčeno, že se ohrožovali na těle a na cti oba manželé navzájem.

(Rozh. ze dne 9. března 1934, R II 67/34.)

Usnesením ze dne 12. srpna 1933 povolil soud první stolice manželu prozatímní opatření odděleného bydliště. Usnesením ze dne 4. října 1933 povolil soud první stolice manželce prozatímní opatření odděleného bydliště a placení výživného. Rekursní soud zamítl návrh manželky na povolení prozatímního opatření. Důvody: První soud povolil žalobkyni k její žádosti prozatímní opatření, přehlédnuv asi, že usnesením ze dne 12. srpna 1933 povolil žalovanému proti žalobkyni prozatímní opatření odděleným bydlištěm ze zavinění žalobkyně. Vzhledem k tomu nemělo být povoleno v tomto sporu žalobkyni oddělené bydliště, poněvadž prvním usnesením bylo již vysloveno, že manželé nemusí žít v manželském společenství pro zavinění žalobkyně. Rovněž nemělo být žalobkyni povoleno prozatímní opatření příkazem žalovanému, by jí platil zatím výživné, poněvadž v důvodech prvního usnesení bylo vysloveno, že žalobkyně zavinila, že žalovanému bylo povoleno oddělené bydliště.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu, pokud šlo o povolení prozatímního opatření placením výživného, potvrdil však napadené usnesení pokud jím byl zamítnut návrh manželky (žalobkyně) na povolení prozatímního opatření odděleného bydliště.

#### Důvody:

Dovolacímu rekursu nelze přiznati oprávnění, pokud napadá zamítavé rozhodnutí rekursního soudu o návrhu žalobkyně na prozatímní opatření povolením odděleného bydliště. Rekursní soud právem klade důraz na to, že usnesením ze dne 12. srpna 1933 ve sporu o rozluhu manželství stran, bylo nynějšímu žalovanému proti nynější žalobkyni již pravoplatně povoleno prozatímní opatření povolením odděleného bydliště, při čemž bylo nynější žalobkyni zároveň soudem nařízeno, by do 14 dní pod exekucí vyklidila společný byt. Tímto opatřením, závazným pro obě strany, byli manželé zatím sprostěni povinnosti, by podle § 93 obč. zák. sdíleli společnou domácnost. Dokud trvá tento stav, nemá žalobkyně příčiny, by se i sama se své strany znovu domáhala odděleného bydliště, poněvadž by tím mohla dosáhnouti jen toho, co již platí podle dřívějšího prozatímního opatření, totiž, že nemusí se svým manželem žít v manželském společenství. Právem proto rekursní soud v této části návrh zamítl, a v tomto směru bylo dovolacímu rekursu odepřiti úspěch.

Jinak se má věc, pokud se žalobkyně na žalovaném domáhá toho, by jí platil zatím výživné podle § 382 čís. 8 ex. ř. a § 91 obč. zák. Tento nárok není, jak rekursní soud mylně má za to, vyloučen tím, že soud povolil manželku k jeho žádosti oddělené bydliště, ano nebylo osvědčeno, že jen manželka sama svým nepřístojným chováním zneemožnila manželské spolužití (srov. rozh. čís. 10.143 sb. n. s.). V souzeném případě bylo naopak osvědčeno, že se ohrožovali na těle a cti oba manželé navzájem. Proto nelze uznati, že v tomto případě žalobkyně pozbyla nároku na prozatímní výživné, který jí jinak podle § 91 obč. zák. přísluší, když povinnost k manželskému spolužití byla soudním usnesením zatím odstraněna, — tím, že jen sama se své strany porušila

povinnosti, k nimž ji zavazovala manželská smlouva. Poněvadž i nejvyšší soud považuje výši zatímního výživného, vyměřeného prvním soudem 220 Kč měsíčně, vzhledem k majetkovým a výdělkovým poměrům žalovaného za přiměřenou, bylo v tomto směru důvodnému dovolacímu rekursu vyhověti a napadené usnesení změnit tak, že se obnovuje usnesení prvního soudu, pokud jím bylo žalobkyni přiznáno zatímní výživné v této výši.

### Čís. 13359.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.).  
Pensijní fond zaměstnanců vídeňské banky, zřízený podle zákona ze dne 16. prosince 1906, čís. 1 ř. zák. na rok 1907 v doslovu čís. nař. ze dne 25. června 1914, čís. 138 ř. zák., není sociálně-pojišťovacím ústavem ve smyslu § 31 čís. 3 zákona o ochraně nájemců, třebaže poskytuje pensi některým osobám žijícím v tuzemsku, nebyl-li v tuzemsku po vydání zákona ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n., uznán za náhradní ústav.

(Rozh. ze dne 9. března 1934, Rv II 107/34.)

Žalující firma dala žalovanému bankovnímu závodu soudní výpověď z nájmu v domě, jenž byl až do roku 1927 vlastnictvím Pensijního fondu zaměstnanců Vídeňské bankovní jednoty. Proti námitce žalované, že nájemní poměr spadal pod ochranu nájemců, doličovala žalobkyně, že dům, o nějž jde, byl vyňat z ochrany nájemců podle § 31 čís. 3 zák. čís. 48/1925 sb. z. a n. Procesní soud první stolice soudní výpověď z nájmu zrušil. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

### Důvody:

S hlediska dovolacího důvodu § 503 čís. 4 c. ř. s. snaží se dovolatelka hlavně doličiti, že ustanovením § 31 (1) čís. 3 zák. ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n. byl dům, o nějž jde, trvale vyňat z ochrany nájemníků, ježto tehdy byl ve vlastnictví Pensijního fondu zaměstnanců Vídeňské bankovní jednoty — tedy ve vlastnictví sociálně-pojišťovacího ústavu —, a vyvrací také názor nižších soudů, že prodejem domu přestala působnost § 31 (1) čís. 3 zák. o ochr. náj. Jest se tudíž především obíratí první právní otázkou, neboť, nebyl-li svrchu uvedený fond sociálně-pojišťovacím ústavem ve smyslu § 31 (1) čís. 3 zák. o ochr. náj., vztahovala se na dům, z jehož místností je žalovaná vypovídána, ochrana nájemníků i po vydání zákona čís. 48/1925, a žalobkyně nemohla by již z toho důvodu dáti nájemníku výpověď bez svolení soudu. První soud vyhnul se jasnému řešení této základní právní otázky, kdežto odvolací soud neuznal svrchu jmenovaný pensijní fond za sociálně-pojišťovací ústav ve smyslu § 31 čís. 3 zák. o ochr. náj. a odůvodnil svůj názor poukazem na ustanovení §§ 103 a 105 zák. ze dne